

**Wymagania edukacyjne z przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa
w zakresie podstawowym dla klasy pierwszej szkoły ponadpodstawowej**

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń: Wymienia polityczne i militarne uwarunkowania polityki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;	Uczeń: Wymienia elementy systemu obronnego państwa;	Uczeń: Opisuje elementy systemu obronnego państwa;	Uczeń: Charakteryzuje i uzasadnia polityczne i militarne warunki bezpieczeństwa Polski;	Uczeń: Przedstawi udział Polskich Sił Zbrojnych w Siłach Pokojowych ONZ;
Uczeń: Wymienia rodzaje wojsk i służb Sił Zbrojnych RP	Uczeń: Przedstawia organizację Sił Zbrojnych RP;	Uczeń: Przedstawia zadania Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, Narodowych Sił Rezerwy;	Uczeń: Opisuje zadania Służby Wywiadu Wojskowego i Kontrwywiadu Wojskowego;	Uczeń: Przygotowuje prezentację multimedialną na temat: „Siły Zbrojne RP”
Uczeń: Wymienia formy spełniania obowiązku obrony kraju; Przedstawia swoje powinności obronne;	Uczeń: Charakteryzuje służbę wojskową, zasady jej odbywania i odraczania; Przedstawia na czym polega powszechna samoobrona ludności;	Uczeń: Przedstawia powinności obronne władz samorządowych;	Uczeń: Przedstawia powinności obronne instytucji i przedsiębiorstw;	Uczeń: Przedstawia służbę zawodową żołnierzy, zasady powoływania i przebieg;
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczne)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Wymienia rodzaje broni konwencjonalnej; Opisuje wybrane środki rażenia;	Podaje środki ochrony indywidualnej przed bronią konwencjonalną;	Charakteryzuje szczegółowo konwencjonalne środki rażenia;	Porównuje rodzaje konwencjonalnych środków rażenia i uzasadnia sposoby ochrony indywidualnej przed nimi;	Przygotowuje i przedstawia na forum klasy prezentację multimedialną na temat: „Konwencjonalne środki rażenia współczesnego pola walki”
Uczeń: Wymienia rodzaje broni masowego rażenia i podaje na czym polegają ich rażące działanie;	Uczeń: Charakteryzuje poszczególne rodzaje broni masowego rażenia; Przedstawia sposoby i środki ochrony przed bronią masowego rażenia	Uczeń: Charakteryzuje poszczególne czynniki rażenia broni jądrowej i ich oddziaływanie na organizmy żywe;	Uczeń: Charakteryzuje toksyczne środki przemysłowe i ich oddziaływanie na organizmy żywe.	Uczeń: Przedstawia sposoby pokojowego wykorzystania energii jądrowej opisuje wynikające stąd zagrożenia;
Uczeń: Wymienia zasady międzynarodowego prawa humanitarnego;	Uczeń: Wymienia dokumenty międzynarodowego prawa humanitarnego i podaje kogo dotyczą;	Uczeń: Przedstawia na czym polega ochrona osób cywilnych podczas wojny w świetle przepisów międzynarodowego prawa humanitarnego; Charakteryzuje wybrane organizacje humanitarne;	Uczeń: Przedstawia sposoby ochrony ofiar niemiędzynarodowych konfliktów zbrojnych w myśl przepisów międzynarodowego prawa humanitarnego;	Uczeń: Pracuje jako wolontariusz w organizacjach pozarządowych, propaguje ich działalność;
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Wymienić zadania obrony cywilnej ;	Przedstawi zasadność realizacji poszczególnych zadań obrony cywilnej w czasie pokoju i wojny w kraju;	Przedstawi elementy składowe Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego;	Scharakteryzuje strukturę Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i wymieni zadania realizowane przez poszczególne podmioty;	Wykona prezentację multimedialną i przedstawi ją na forum klasy na temat: „Realizacja zadań obrony cywilnej w Polsce w myśl przepisów prawa”
Uczeń: Poda przykłady dóbr ruchomych i nieruchomości	Uczeń: Rozróżni oznakowanie dóbr kultury i uzasadni ich stosowanie;	Uczeń: Przedstawi na czym polega ochrona dóbr kultury w myśl przepisów prawa	Uczeń: Przedstawi obiekty objęte ochroną ogólną i specjalną w najbliższej okolicy;	Uczeń: Poda przykłady obiektów objętych ochroną specjalną i poda ich zasadność;
Uczeń: Uzasadni potrzebę alarmowania ludności o zagrożeniach; Rozróżni rodzaje sygnałów alarmowych;	Uczeń: Poda zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnałów alarmowych;	Uczeń: Przedstawi zasady zachowania się ludności po usłyszeniu komunikatów ostrzegawczych;	Uczeń: Charakteryzuje środki alarmowe	Uczeń: Przygotuje szczegółowy plan działania dla członków swojej rodziny po usłyszeniu sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych;
Uczeń: Wymienia zasady ewakuacji z budynku; Przedstawia sposób alarmowania i drogi ewakuacyjne w budynku szkolnym;	Uczeń: Charakteryzuje oznakowanie dróg ewakuacyjnych i omawia znaczenie poszczególnych piktogramów;	Uczeń: Opisuje szczegółowo zasady ewakuacji i obowiązki osób przebywających w budynku szkoły w czasie ewakuacji;	Uczeń: Opracowuje plan ewakuacji ludzi i mienia w miejscu zamieszkania; Pomaga podczas ewakuacji w szkole;	Uczeń: Rozróżnia uwarunkowania ewakuacji I, II i III stopnia; Projektuje elementy organizacyjne ewakuacji II stopnia na wypadek powodzi w

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
				miejscu zamieszkania;
Uczeń: Wymieni indywidualne środki ochrony skóry i dróg oddechowych;	Uczeń: Przedstawi zastępcze środki ochrony dla siebie;	Uczeń: Omówi swoje postępowanie na wypadek uszkodzenia środków ochrony;	Uczeń: Scharakteryzuje etatowe środki indywidualnej ochrony skóry i dróg oddechowych i przedstawi sposób ich zakładania i zdejmowania;	Uczeń: Przygotuje i przedstawi zestawy zastępczych środków ochrony skóry i dróg oddechowych dla członków swojej rodziny;
Uczeń: Wymienia rodzaje budowli ochronnych;	Uczeń: Przedstawia zasady zachowania się w zbiorowych środkach ochrony;	Uczeń: Charakteryzuje zbiorowe środki ochrony ludności;	Uczeń: Przedstawi dla siebie i bliskich propozycję przystosowanego ukrycia;	Uczeń: Przedstawia propozycję przystosowania wybranej budowli komunikacyjnej jako środka ochrony zbiorowej ludności;
Uczeń: Wymienia sposoby ochrony zwierząt;	Uczeń: Przedstawia sposoby zabezpieczania pomieszczeń przeznaczonych do ochrony zwierząt gospodarskich;	Uczeń: Scharakteryzuje sposoby ochrony zwierząt i poda ich uwarunkowania;	Uczeń: Opisze elementy niezbędne do organizacji ewakuacji zwierząt;	Uczeń: Przedstawi ewakuację zwierząt I, II i III stopnia;
Uczeń: Wymieni rodzaje współczesnych zagrożeń;	Uczeń: Poda sposoby postępowania w czasie zagrożeń podczas pobytu w górach, nad wodą, w czasie	Uczeń: Dokonuje systematyzacji zagrożeń występujących w Polsce;	Uczeń: Charakteryzuje zagrożenia okolicy i podaje ich skutki;	Uczeń: Przedstawia propozycje prowadzące do zmniejszenia strat spowodowanych zagrożeniami

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	nawałnicy lub huraganowego wiatru;	Podaje przykłady zagrożeń, które wystąpiły w ostatnim czasie w kraju i opisuje ich skutki;		naturalnymi;
Uczeń: Wymienia rodzaje i przyczyny powodzi; Wymienia sposoby sygnalizacji potrzeb w czasie powodzi;	Uczeń: Omawia postępowanie na wypadek powodzi i w czasie zagrożenia powodziowego;	Uczeń: Przedstawia procedury postępowania w trakcie powodzi; Przedstawia propozycję postępowania dla swojej rodziny na wypadek wystąpienia powodzi, w trakcie zagrożenia powodziowego;	Uczeń: Opisuje i uzasadnia sposób postępowania ludzi po ustąpieniu wód powodziowych;	Uczeń: Dokonuje analizy skutków powodzi dla ludności i kraju oraz przedstawia propozycje jak ich uniknąć;
Uczeń: Podaje przyczyny awarii i katastrof;	Uczeń: Wymienia skutki awarii i katastrof w zależności od przyczyny;	Uczeń: Przedstawia zasady postępowania w przypadku awarii i katastrofy; Podaje swój sposób postępowania podczas awarii lub katastrofy w szkole;	Uczeń: Podaje sposób postępowania podczas skażenia promieniotwórczego;	Uczeń: Podaje sposób postępowania po znalezieniu materiału oznakowanego symbolami ostrzegającymi o promieniotwórczości;
Uczeń: Podaje przyczyny katastrof budowlanych i pożarów;	Uczeń: Wymienia skutki katastrofy budowlanej i pożarów w zależności od sytuacji;	Uczeń: Opisuje sposoby ratowania ludzi i zwierząt z pożaru;	Uczeń: Przedstawia schemat postępowania w przypadku katastrofy na budowie;	Uczeń: Przygotowuje i przedstawia plan postępowania na wypadek katastrofy

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
				budowlanej i pożaru w miejscu zamieszkania;
Uczeń: Podaje swoje postępowanie w szkole, jeżeli zauważy podrzucony pakunek; Omawia swoje postępowanie w miejscu, gdzie został podłożony ładunek wybuchowy;	Uczeń: Podaje swoje postępowanie w czasie porwania przez terrorystów i podczas akcji antyterrorystycznej;	Uczeń: Omawia swoje zachowanie podczas podróży lotniczych; Charakteryzuje zasady zachowania bezpieczeństwa podczas zagrożeń bezpieczeństwa;	Uczeń: Przedstawia postępowanie w przypadku ataku chemicznego i bronią masowego rażenia;	Uczeń: Charakteryzuje współczesny terroryzm, podaje przykłady działań terrorystów i przedstawia ich skutki;
Uczeń: Definiuje pojęcie paniki;	Uczeń: Wymienia czynniki sprzyjające panice;	Uczeń: Omawia sposoby przeciwdziałania panice indywidualnej i zespołowej;	Uczeń: Charakteryzuje czynniki wywołujące panikę i sprzyjające jej;	Uczeń: Przedstawia przykłady panicznych zachowań z ich skutkami i podaje dlaczego te zachowania nie zostały przewyżnione
Uczeń: Podaje ogólny schemat postępowania na miejscu wypadku; Wzywa służby ratownicze i składa meldunek o zdarzeniu; Wymienia zawartość apteczki pierwszej	Uczeń: Przedstawia cele udzielania pierwszej pomocy; Przedstawia i charakteryzuje czynności pierwszej pomocy na miejscu wypadku;	Uczeń: Stosuje zasady postępowania na miejscu wypadku; Uzasadnia zawartość apteczki pierwszej pomocy;	Uczeń: Wykonuje badanie urazowe poszkodowanego;	Uczeń: Charakteryzuje zasady pierwszej pomocy i uzasadnia konieczność ich stosowania;

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczne)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
pomocy; Ocena stan poszkodowanego i sprawdza jego funkcje życiowe;	Omawia materiały i środki do udzielania pierwszej pomocy;			
Uczeń: Sprawdza stan przytomności poszkodowanego; Udrażnia drogi oddechowe nieprzytomnego;	Uczeń: Stosuje schemat pomocy poszkodowanemu nieprzytomnemu; Układa poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej;	Uczeń: Rozpoznaje stan poszkodowanego nieprzytomnego, z omdleniem i atakiem padaczki; Udziela pomocy poszkodowanemu z omdleniem i atakiem padaczki;	Uczeń: Analizuje przyczyny utruty przytomności; Charakteryzuje następstwa utraty przytomności u człowieka;	Uczeń: Udziela pomocy kolegom w szkole gdy wystąpi utrata przytomności, atak padaczki, omdlenie;
Uczeń: Rozpoznaje NZK;	Uczeń: Opisze schemat postępowania z poszkodowanym bez znak oddychania i krążenia;	Uczeń: Wykonuje resuscytację człowieka dorosłego;	Uczeń: Wykonuje resuscytację z defibrylacją;	Uczeń: Wykonuje resuscytację niemowlęcia;
Uczeń: Wymieni przyczyny zadławienia i poda sposoby zapobiegania;	Uczeń: Rozróżni łagodną i ciężką niedrożność;	Uczeń: Udzieli pomocy poszkodowanemu z łagodną niedrożnością;	Uczeń: Udzieli pomocy poszkodowanemu z ciężką niedrożnością;	Uczeń: Scharakteryzuje następstwa nieprawidłowej pomocy przy niedrożności
Uczeń: Wymieni sposoby tamowania krwotoków	Uczeń: Poda schemat postępowania z	Uczeń: Udzieli pomocy poszkodowanemu z	Uczeń: Rozpoznaje wstrząs i zastosuje	Uczeń: Scharakteryzuje krwawienie

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
i krwawień; Wymieni środki używane do tamowania krwotoków i krwawień;	poszkodowanym z krwotokiem;	krwotokiem i krwawieniem; Uzasadnia miejsce i sposób zakładania opaski uciskowej;	postępowanie przeciwwstrząsowe u poszkodowanego z krwotokiem; Udziela pomocy poszkodowanemu z amputacją urazową;	wewnętrzne i przedstawi pierwszą pomoc w tym przypadku;
Uczeń: Podaje objawy i schemat postępowania przy skręceniu stawu skokowego;	Uczeń: Charakteryzuje urazy kostne;	Uczeń: Udziela pomocy przy skręceniach, złamaniach i skręceniach kończyn	Uczeń: Udziela pomocy przy innych urazach kostnych;	Uczeń: Przedstawia choroby układu kostnego i sposoby zapobiegania im;
Uczeń: Wymienia rodzaje oparzeń;	Uczeń: Przedstawia rodzaje oparzeń i oblicza ich rozległość; Rozpoznaje i udziela pomocy przy oparzeniach słonecznych;	Uczeń: Podaje zasady postępowania przy oparzeniach termicznych i chemicznych;	Uczeń: Udziela pomocy poszkodowanemu z oparzeniem prądem elektrycznym; Przedstawia postępowanie przeciwwstrząsowe przy oparzeniach;	Uczeń: Charakteryzuje zastosowanie opatrunków hydrożelowych przy oparzeniach; Przedstawia skutki nieumiejętnego udzielania pomocy poszkodowanym z różnymi oparzeniami;